PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2019/2181

od 16. prosinca 2019.

o utvrđivanju tehničkih značajki za stavke koje su zajedničke za više skupova podataka u skladu s Uredbom (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 ([1]), a osobito njezin članak 7. stavak 2.,

budući da:

(1) Određene statističke stavke zajedničke su za više skupova podataka u svih sedam područja utvrđenih u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/1700. Radi usporedivosti i osiguravanja njihova jednakog tumačenja i primjene u Uniji, potrebno je utvrditi tehničke značajke navedene u članku 7. stavku 2. te uredbe, koje bi trebalo primjenjivati na sva područja.

(2) Statistika je potrebna i nacionalnoj i na regionalnoj razini. Države članice trebale bi Komisiji dostavljati statistiku raščlanjenu prema prostornim jedinicama. Kako bi se uspostavila usporediva regionalna statistika, podaci o prostornim jedinicama trebali bi se dostavljati u skladu s klasifikacijom NUTS.

(3) Statistika o obrazovanju, zanimanju i gospodarskim sektorima trebala bi biti usporediva na međunarodnoj razini i stoga bi države članice i institucije Unije trebale koristiti statističke klasifikacije koje su usklađene s klasifikacijama ISCED ([2]), ISCO ([3]) i NACE ([4]).

(4) Mjere predviđene ovom Uredbom u skladu su s mišljenjem Odbora za europski statistički sustav,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju tehničke značajke statističkih populacija i jedinica promatranja te opisi varijabli i statističkih klasifikacija za stavke koje su zajedničke za više skupova podataka obuhvaćenih Uredbom (EU) 2019/1700.

Članak 2.

Definicije koje se koriste za utvrđivanje tehničkih značajki skupova podataka

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

([1]) SL L 261I, 14.10.2019., str. 1.

([2]) Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja 2011. http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf (dostupno na engleskom i francuskom jeziku).

([3]) Međunarodna standardna klasifikacija zanimanja, verzija iz 2008., http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1978984/6037342/ISCO-08.pdf (verzija na engleskom jeziku, dostupna i na francuskom i njemačkom jeziku).

([4]) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

1. „stan” ili „stambena jedinica” znači zgrada, dio zgrade, druge prostorije ili stambeni prostori koji se koriste za stanovanje ljudi, a uključuje „konvencionalne stanove” i „druge stambene jedinice” kako su definirani u Prilogu Uredbi Komisije (EZ) br. 1201/2009 ([5]);

2. „jednočlano privatno kućanstvo” znači privatno kućanstvo u kojem osoba obično živi sama u odvojenoj stambenoj jedinici ili kao podstanar nastanjuje odvojenu prostoriju (ili prostorije) stambene jedinice, ali se ne udružuje s drugim stanarima stambene jedinice s ciljem formiranja višečlanog kućanstva;

3. „višečlano privatno kućanstvo” znači privatno kućanstvo u kojem skupina od dvije ili više osoba koje obično zajedno borave u stambenoj jedinici ili dijelu stambene jedinice te dijele dohodak ili troškove kućanstva s drugim članovima kućanstva;

4. „član kućanstva” znači osoba koja uobičajeno boravi u privatnom kućanstvu;

5. „obiteljski dom” znači stambena jedinica koju nastanjuju članovi višečlanog kućanstva te osoba koja određeno vrijeme provodi drugdje, ali održava bliske veze s članovima višečlanog privatnog kućanstva, posebice u okviru obiteljskih odnosa ili redovitih boravaka;

6. „dijeljenje dohotka kućanstva” znači doprinos dohotku privatnog kućanstva ili ostvarivanje koristi od dohotka privatnog kućanstva ili oboje;

7. „troškovi kućanstva” znači troškovi koji nastaju članovima privatnog kućanstva u vezi s nabavom osnovnih životnih potrepština. Obuhvaćaju troškove povezane sa stanovanjem (odnosno najamninu, režije za kuću ili stan i stambeno osiguranje) te druge svakodnevne troškove, uključujući potrebe kao što su hrana, odjeća, sanitarni proizvodi, namještaj, oprema i pribor, putovanje na posao i drugi prijevoz, zdravstvena skrb i osiguranje, obrazovanje i osposobljavanje, rekreacijske i sportske aktivnosti te godišnji odmor;

8. „ustanova” znači tijelo ili ustanova s javnim ovlastima koja skupini osoba pruža dugoročni smještaj te infrastrukturu i usluge potrebne za svakodnevni život. Većina ustanova obuhvaćena je sljedećim kategorijama:

   — bolnice, hospiciji, domovi za njegu i rehabilitaciju nakon bolesti, ustanove za osobe s invaliditetom, psihijatrijske ustanove, domovi za starije i nemoćne osobe;

   — centri za pružanje pomoći u kući i ustanove socijalne skrbi, uključujući ustanove za beskućnike, tražitelje azila ili izbjeglice;

   — vojni logori i vojarne;

   — popravne i kaznene ustanove, centri za prihvat ili pritvor, zatvori;

   — vjerske ustanove;

   — studentski domovi (ovisno o konkretnim aranžmanima).

Članak 3.

Tehničke značajke statističkih populacija i jedinica promatranja

1. Jedinice promatranja su privatna kućanstva ili članovi privatnog kućanstva.

2. Ako osoba redovito živi u više stanova, uobičajenim boravištem smatra se stan u kojem ta osoba provodi većinu godine, neovisno o tome nalazi li se stan negdje drugdje u zemlji ili u inozemstvu.

3. U primjeni statističkog pojma uobičajenog boravišta specifični slučajevi tretiraju se u skladu s člankom 4.

4. Osobe koje uobičajeno borave u hotelima u načelu se isključuju iz populacije privatnih kućanstava. Međutim, može ih se smatrati dijelom te populacije ako je njihova situacija tako definirana u njihovoj zemlji boravišta, a tom ju se slučaju jasno opisuje u izvješću o kvaliteti iz Uredbe (EU) 2019/1700.

([5]) Uredba Komisije (EZ) br. 1201/2009 od 30. studenoga 2009. o provedbi Uredbe (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o popisu stanovništva i stanova u pogledu tehničkih specifikacija tema i njihovih raščlanjivanja (SL L 329, 15.12.2009., str. 29.).

5. Privatna kućanstva mogu isključivati osobe čiju potrebu za skloništem i uzdržavanjem ispunjava ustanova i koje su na referentni datum (kako je definiran za konkretno prikupljanje podataka) u toj ustanovi živjele ili će u njoj vjerojatno živjeti 12 mjeseci ili dulje.

6. Osobe koje služe obvezni vojni rok (ročnici) uključene su u populaciju privatnih kućanstava ako je njihov vojni rok kraći od 12 mjeseci ili ako su tijekom služenja obveznog vojnog roka proveli znatno vrijeme u obiteljskom domu i ovise o svojim roditeljima, zakonskim skrbnicima ili drugim članovima obitelji. Odstupajući od navedenog, za potrebe prikupljanja podataka u području radne snage, svi ročnici isključuju se iz populacije privatnih kućanstava.

7. Sve osobe koje uobičajeno borave u privatnom kućanstvu, neovisno o tome jesu li u rodu s drugim članovima tog privatnog kućanstva, smatraju se članovima višečlanog privatnog kućanstva ako dijele dohodak ili troškove kućanstva s drugim članovima. Sustanari koji nastanjuju stambenu jedinicu tako da dijele stan ili kuću i dijele samo troškove povezane sa stanovanjem, ali ne i dohodak kućanstva, ne smatraju se članovima višečlanog privatnog kućanstva koji nastanjuju tu stambenu jedinicu, čak ni ako dijele neke druge dodatne troškove kućanstva.

8. Ako nije izvedivo utvrditi jesu li ispunjeni kriteriji za privatno kućanstvo koje čini jedna osoba ili višečlano privatno kućanstvo, u obzir se uzimaju stavovi ispitanika o njegovoj situaciji u odnosu na druge osobe koje borave u stanu.

9. Ako u jednom stanu postoji više privatnih kućanstava, države članice nastoje evidentirati podatke za sva kućanstva u određenom stanu.

10. Države članice čine sve što mogu da izbjegnu dvostruko evidentiranje iste osobe.

Članak 4.

Posebni slučajevi primjene pojma uobičajenog boravišta

1. Osoba koja je tijekom tjedna odsutna iz obiteljskog doma zbog posla i koja se vikendom obično vraća u obiteljski dom svojim uobičajenim boravištem smatra obiteljski dom, neovisno o tome nalazi li se mjesto rada drugdje u zemlji ili u inozemstvu.

2. Učenici osnovnih i srednjih škola koji su tijekom školske godine odsutni iz obiteljskog doma svojim uobičajenim boravištem smatraju obiteljski dom, neovisno o tome školuju li se drugdje u zemlji ili u inozemstvu.

3. Ako uzdržavano dijete ima dva naizmjenična boravišta, mjesto gdje dijete provodi većinu vremena smatra se njegovim uobičajenim boravištem.

Ako dijete provodi jednaku količinu vremena s oba zakonska skrbnika ili roditelja, uobičajeno boravište tog djeteta jest boravište zakonskog skrbnika ili roditelja koji prima doplatak za djecu odnosno boravište zakonskog skrbnika ili roditelja koji više doprinosi troškovima povezanima s djetetom.

Ako se ništa od prethodno navedenog ne primjenjuje, uobičajenim boravištem smatra se mjesto gdje se dijete nalazi na referentni datum (utvrđen za konkretno prikupljanje podataka).

U slučaju prikupljanja longitudinalnih podataka, za djecu s dva naizmjenična boravišta u različitim valovima prikupljanja podataka uzima se u obzir isto boravište, osim ako je došlo do promjene u životnoj situaciji.

4. Na prikupljanja podataka organizirana u području dohotka i životnih uvjeta te u području potrošnje primjenjuju se sljedeća dodatna posebna pravila:

(a) osobe koje tijekom duljeg razdoblja izbivaju iz obiteljskog doma zbog posla, neovisno o tome jesu li drugdje u zemlji ili u inozemstvu, obiteljski dom smatraju svojim uobičajenim boravištem ako znatno doprinose dohotku kućanstva i nemaju uobičajeno boravište u drugom privatnom kućanstvu;

(b) studenti u tercijarnom obrazovanju koji tijekom studija na visokoj školi ili sveučilištu izbivaju iz obiteljskog doma, neovisno o tome jesu li drugdje u zemlji ili u inozemstvu, obiteljski dom smatraju svojim uobičajenim boravištem ako ostvaruju korist od dohotka kućanstva i nemaju uobičajeno boravište u drugom privatnom kućanstvu.

U propisno opravdanim slučajevima države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju pravila utvrđena u ovom stavku. U tim slučajevima države članice u svojim izvješćima o kvaliteti opisuju primijenjene kriterije i osiguravaju odgovarajuće izvješćivanje o transferima među kućanstvima, uključujući plaćanja u ime studenta.

Pravila utvrđena u ovom stavku mogu se primjenjivati i na druga područja, pri čemu se njihova primjena opisuje u izvješćima o kvaliteti.

Članak 5.

Opis varijabli i statističkih klasifikacija

U Prilogu ovoj Uredbi navedeni su opisi i klasifikacije za varijable koje su zajedničke za više skupova podataka.

Članak 6.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. prosinca 2019.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Opisi i klasifikacije varijabli koje su zajedničke za više skupova podataka u skladu s Uredbom (EU) 2019/1700

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
Spol	Spol je kombinacija bioloških i fizioloških osobina koje određuju je li osoba muškarac ili žena. Ako biološki spol osobe nije poznat, informacije o tome mogu se zamijeniti informacijama dobivenima iz administrativnih podataka ili spolom prema izjavi ispitanika (podaci iz ankete).	— muški — ženski
Dob u navršenim godinama	Dob u navršenim godinama jest dob osobe na njezin zadnji rođendan prije referentnog datuma prikupljanja podataka ili anketiranja, točnije, u vremenskom intervalu između datuma rođenja i referentnog datuma, izražena u navršenim godinama. U okviru ove varijable dostavljaju se sljedeće informacije: — godina rođenja — je li rođendan prošao na referentni datum — referentni datum Referentni datum specifičan je za svako prikupljanje podataka (područje) i utvrđen je u odgovarajućem provedbenom propisu. Međutim, u slučaju zemalja koje koriste integrirani sustav anketiranja kućanstava s fiksnim referentnim tjednom, referentni datum zadnji je dan referentnog tjedna.	— godina rođenja (četiri znamenke) — je li rođendan prošao na referentni datum — referentni datum (DD/MM/GGGG)
Partneri koji žive u istom kućanstvu	Partneri koji žive u istom privatnom kućanstvu jesu osobe koje žive s još jednom osobom, koja se na temelju stvarnog načina života u privatnom kućanstvu smatra partnerom, neovisno o tome je li odnos s partnerom zakonski registriran (npr. brak ili registrirano partnerstvo) ili je riječ o *de facto* odnosu. „Partner" se može definirati prema zakonskom (suprug ili supruga ili registrirani partner) ili *de facto* (partner ili izvanbračni partner) statusu odnosa.	— osoba živi sa zakonskim ili *de facto* partnerom — osoba ne živi sa zakonskim ili *de facto* partnerom — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Vrsta kućanstva	Vrsta kućanstva definira se prema sastavu privatnog kućanstva, pri čemu: — „samohrani roditelj" jest roditelj koji ne živi s (zakonskim ili *de facto*) partnerom u istom privatnom kućanstvu, a nosi najviše svakodnevnih odgovornosti za odgajanje djeteta ili djece.	— jednočlano kućanstvo — samohrani roditelj s najmanje jednim djetetom mlađim od 25 godina — samohrani roditelj čija su sva djeca stara 25 godina ili više — par bez djece — par s najmanje jednim djetetom mlađim od 25 godina — par čija su sva djeca stara 25 godina ili više — druga vrsta kućanstva — nije navedeno ([1])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	— pojam „dijete” ili „djeca” odnosi se na prisutnost jednog ili više sinova ili jedne ili više kćeri u kućanstvu, koji mogu biti biološki ili posvojeni sinovi ili kćeri ili pastorci. „Biološki ili posvojeni sin ili kći odnosno pastorak ili pastorka” odnosi se na biološkog ili posvojenog člana obitelji ili pastorka koji je član obitelji, neovisno o dobi ili o statusu partnerstva ili odnosa, i koji ima uobičajeno boravište u privatnom kućanstvu barem jednog roditelja. „Posvojenje” znači prihvat biološkog djeteta drugih roditelja i postupanje s njime kao s vlastitim u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima zemlje u kojoj na temelju sudskog postupka posvojeno dijete stječe prava i status biološkog djeteta roditelja posvojitelja, neovisno o tome je li u rodu s posvojiteljem. „Pastorak ili pastorka” odnosi se na situaciju u kojoj maćeha ili očuh s partnerovim djetetom postupaju kao da je njihovo vlastito u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima zemlje, ali ga nisu posvojili; udomljena djeca i zetovi i snahe nisu obuhvaćeni ovom kategorijom. — „par” se definira kao par pojedinaca koje se smatra partnerima u smislu stvarnog načina života u kućanstvu, neovisno o tome je li odnos s partnerom zakonski registriran (npr. brak ili registrirano partnerstvo) ili je riječ o *de facto* odnosu. — druga vrsta kućanstva jesu kućanstva koja ne pripadaju nijednoj prethodno navedenoj kategoriji	
Položaj u glavnoj aktivnosti (prema vlastitoj percepciji)	Položaj u glavnoj aktivnosti prema vlastitoj percepciji jest osobna percepcija trenutačno najvažnije aktivnosti koja pokazuje kako osoba općenito doživljava samu sebe. Iako se na osobu može primjenjivati više od jednog položaja u aktivnosti, u obzir se uzima samo položaj koji je prema percepciji osobe najvažniji i odnosi se na trenutačnu situaciju. Kategorija „obvezna vojna ili civilna služba” možda se ne primjenjuje u nekim zemljama i u tom se slučaju izostavlja.	— zaposlen(a) — nezaposlen(a) — u mirovini — nesposoban/nesposobna za rad zbog dugotrajnih zdravstvenih problema — student, učenik — obavlja kućanske poslove — u obveznoj vojnoj ili civilnoj službi (ako je primjenjivo) — drugo — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
Puno ili nepuno radno vrijeme (prema vlastitoj percepciji)	Ovom se varijablom opisuje koliko zaposlena osoba obično provodi vremena na svojem glavnom poslu, na temelju njezine percepcije uobičajenog broja sati odrađenih na glavnom poslu (tj. prema izjavi osobe). U varijabli se razlikuje rad u punom odnosno nepunom radnom vremenu. Pojam „posao” odnosi se na zaposlenje. Osoba koja radi u nepunom radnom vremenu obično radi manje sati od usporedive osobe koja radi u punom radnom vremenu. Razlika se odnosi na sate koje osoba obično odradi na glavnom poslu tijekom duljeg referentnog razdoblja i osoba je sama određuje, tj. sama odlučuje radi li na glavnom poslu u okviru svojeg zanimanja ili poduzeća u punom ili nepunom radnom vremenu.	— puno radno vrijeme — nepuno radno vrijeme — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Položaj u zaposlenju na glavnom poslu	Varijabla se temelji na Međunarodnoj klasifikaciji položaja u zaposlenju (ICSE) i odnosi se na glavni posao zaposlene osobe kako slijedi: — samozaposlene osobe koje zapošljavaju radnike – osobe koje rade u svojem poduzeću, privatnoj praksi ili na svojem poljoprivrednom gospodarstvu radi ostvarivanja dobiti od proizvedene robe ili pruženih usluga, a zapošljavaju najmanje još jednu osobu. — samozaposlene osobe koje ne zapošljavaju radnike – osobe koje rade u svojem poduzeću, privatnoj praksi ili na svojem poljoprivrednom gospodarstvu radi ostvarivanja dobiti od proizvedene robe ili pruženih usluga, a ne zapošljavaju nijednu drugu osobu. — zaposlenici – osobe koje rade za javnog ili privatnog poslodavca na temelju pisanog ili usmenog ugovora i koje za taj rad primaju naknadu u novcu ili naturi. — pomažući članovi – osobe koje pomažu drugom članu obitelji u vođenju poljoprivrednog gospodarstva ili drugog obiteljskog poduzeća, uz uvjet da ih se ne smatra zaposlenicima u smislu da ne primaju naknadu za rad.	— samozaposlena osoba koja zapošljava radnike — samozaposlena osoba koja ne zapošljava radnike — zaposlenik — pomažući član — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Ekonomska djelatnost lokalne jedinice za glavni posao	Varijablom se određuje gospodarski sektor ili aktivnost lokalne jedinice (poduzeće) u kojem se nalazi glavni posao zaposlene osobe, prema kategorijama utvrđenima statističkom klasifikacijom ekonomskih djelatnosti (NACE ([3]) Rev. 2).	Potrebna razina detalja (jedna, dvije ili tri znamenke) ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka: — NACE Rev. 2 — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
Zanimanje na glavnom poslu	Varijablom se određuje zanimanje na glavnom poslu zaposlene osobe, klasificirano prema kategorijama utvrđenima u Međunarodnoj standardnoj klasifikaciji zanimanja iz 2008. (ISCO-08) ([4]).	Potrebna razina detalja (dvije ili četiri znamenke) ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka: — ISCO-08 — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])	
Razina postignutog obrazovanja	Razina postignutog obrazovanja pojedinca jest najviša uspješno završena razina prema ISCED-u (Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja iz 2011. ([5])). Uspješan završetak obrazovnog programa potvrđuje se kvalifikacijom koju su službeno priznala odgovarajuća nacionalna obrazovna tijela ili koja je priznata kao ekvivalentna drugoj kvalifikaciji formalnog obrazovanja. U zemljama u kojima se za završetak obrazovnog programa, posebno programa na razinama ISCED 1 i 2, ne izdaje kvalifikacija, mogu se primijeniti kriteriji redovitog pohađanja programa i ostvarivanja pristupa višoj razini obrazovanja. Pri određivanju najviše razine trebalo bi uzeti u obzir i opće i strukovno obrazovanje. Koncept „uspješan završetak obrazovnog programa" obično odgovara situaciji u kojoj učenik ili student pohađa nastavu ili predavanja i na kraju stječe kvalifikaciju povezanu s programom formalnog obrazovanja. U tom smislu razina postignutog obrazovanja odgovara najvišoj uspješno završenoj razini na ljestvici ISCED. Razina postignutog obrazovanja definira se prema ISCED-u. Kategoriju „nije primjenjivo" treba koristiti za prebrojavanje statističkih jedinica koje su dio populacije izvora podataka, ali za koje se informacije o varijabli ne dostavljaju sustavno (npr. osobe mlađe od određene dobi).	Razina detalja informacija ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja podataka (područje). Za svaku kategoriju navedene su oznake ISCED-A ako je odnos između kategorija i oznaka 1:1. Dodatne kategorije utvrđene su za slučajeve nepotpunih informacija o pristupu višem i visokom obrazovanju ili usmjerenju:	
		Nema formalnog obrazovanja ili je ono ispod razine ISCED 1	0
		ISCED 1 Primarno obrazovanje	1
		ISCED 2 Niže sekundarno obrazovanje	2
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje	3
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – opće	34
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (opće) – djelomično završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	342
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (opće) – završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	343
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (opće) – završena razina, s izravnim pristupom tercijarnom obrazovanju	344
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (opće) – nije moguće razlikovati pristup tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – strukovno	35
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (strukovno) – djelomično završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	352

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (strukovno) – završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	353
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (strukovno) – završena razina, s izravnim pristupom tercijarnom obrazovanju	354
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (strukovno) – nije moguće razlikovati pristup tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – usmjerenje nepoznato	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (usmjerenje nepoznato) – djelomično završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (usmjerenje nepoznato) – završena razina, bez izravnog pristupa tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (usmjerenje nepoznato) – završena razina, s izravnim pristupom tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje (usmjerenje nepoznato) – nije moguće razlikovati pristup tercijarnom obrazovanju	—
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno	4
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – opće	44
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – strukovno	45
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – usmjerenje nepoznato	—
		ISCED 5 Kratki stručni studij	5
		ISCED 5 Kratki stručni studij – opći	54

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
		ISCED 5 Kratki stručni studij – strukovni	55
		ISCED 5 Kratki stručni studij – usmjerenje nepoznato	—
		ISCED 6 Preddiplomska ili ekvivalentna razina	6
		ISCED 7 Diplomska ili ekvivalentna razina	7
		ISCED 8 Doktorska ili ekvivalentna razina	8
		Nije navedeno	
		Nije primjenjivo	
Zemlja rođenja	Zemlja rođenja pojedinca definira se kao zemlja uobičajenog boravišta majke pojedinca u trenutku poroda, prema trenutačnim državnim granicama (a ne prema granicama koje su vrijedile u trenutku rođenja). Ako informacije o mjestu uobičajenog boravišta majke u trenutku rođenja nisu dostupne, trebalo bi dostaviti mjesto poroda. Popis zemalja i odgovarajućih oznaka definirani su u skladu s Eurostatovim popisom standardnih oznaka (SLC) GEO ([6])	— zemlja rođenja (oznaka SCL GEO) — rođenje u inozemstvu, ali zemlja rođenja nije poznata — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])	
Zemlja glavnog državljanstva	Varijabla se odnosi na zemlju glavnog državljanstva osobe, koje se definira kao posebna pravna veza između pojedinca i njegove države koja se stječe rođenjem ili naturalizacijom, izjavom, odabirom, brakom ili na neki drugi način u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Osoba s dva ili više državljanstva dodjeljuje se samo jednoj zemlji državljanstva, koja se određuje sljedećim redoslijedom prvenstva: — zemlja izvjestiteljica, — ako osoba nema državljanstvo zemlje izvjestiteljice: druga država članica, — ako osoba nema državljanstvo druge države članice: druga zemlja izvan Unije.	— zemlja glavnog državljanstva (oznaka SCL GEO) — bez državljanstva — strano državljanstvo, ali zemlja nije poznata — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])	

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	U drugim slučajevima (npr. dvojno državljanstvo u kojem su obje zemlje dio Unije, ali nijedna nije zemlja izvjestiteljica) osoba može odabrati koja se zemlja državljanstva evidentira ili, ako ta informacija nije dostupna, zemlja izvjestiteljica može odrediti koju zemlju državljanstva treba dodijeliti. Popis zemalja i odgovarajućih oznaka definiran je u skladu s Eurostatovim popisom standardnih oznaka (SLC) GEO ([6]). Kategorija „bez državljanstva" odnosi se na osobu koja nema priznato državljanstvo neke države.	
Zemlja rođenja oca	Varijabla se odnosi na zemlju rođenja oca osobe, tj. zemlju uobičajenog boravišta (u njezinim trenutačnim granicama, ako su informacije dostupne) majke oca osobe u trenutku rođenja oca ili, u nedostatku toga, zemlju (u njezinim trenutačnim granicama, ako su informacije dostupne) u kojoj se rodio otac osobe. Informacije o zemlji rođenja oca trebale bi se dobivati u skladu s istim pravilima koja su propisana za varijablu „zemlja rođenja". „Otac" je muški roditelj „sina ili kćeri", koji je biološki otac, posvojitelj ili očuh. Ako osoba uz biološkog oca ima i, npr. posvojitelja ili očuha, zemlja rođenja trebala bi se odnositi na osobu koja je stvarno odgojila osobu i ispunjavala ulogu oca u emotivnom ili pravnom smislu, npr. na skrbnika. U slučaju osobe s istospolnim roditeljima koji su oba žene, ova se varijabla može koristiti za dostavu zemlje rođenja jedne od majki. Popis zemalja i odgovarajućih oznaka definiran je u skladu s Eurostatovim popisom standardnih oznaka (SLC) GEO ([6]).	— zemlja rođenja oca (oznaka SCL GEO) — otac rođen u inozemstvu, ali zemlja rođenja nije poznata — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Zemlja rođenja majke	Varijabla se odnosi na zemlju rođenja majke osobe, tj. na zemlju uobičajenog boravišta (u njezinim trenutačnim granicama, ako su informacije dostupne) majke majke osobe u trenutku porođaja ili, u nedostatku toga, zemlju (u njezinim trenutačnim granicama, ako su informacije dostupne) u kojoj se rodila majka osobe. Informacije o zemlji rođenja majke trebale bi se prikupljati u skladu s istim pravilima koja su propisana za varijablu „zemlja rođenja". „Majka" je ženski roditelj „sina ili kćeri", koja je biološka majka, posvojiteljica ili	— zemlja rođenja majke (oznaka SCL GEO) — majka rođena u inozemstvu, ali zemlja rođenja nije poznata — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	maćeha. Ako osoba uz biološku majku ima i, npr. posvojiteljicu ili maćehu, zemlja rođenja trebala bi se odnositi na osobu koja je stvarno odgojila osobu i ispunjavala ulogu majke u emotivnom ili pravnom smislu, npr. na skrbnicu. U slučaju osobe s istospolnim roditeljima koji su oba muškarci, ova se varijabla može koristiti za dostavu zemlje rođenja jednog od očeva. Popis zemalja i odgovarajućih oznaka definiran je u skladu s Eurostatovim popisom standardnih oznaka (SLC) GEO ([6]).	
Zemlja boravišta	Zemlja boravišta jest zemlja u kojoj osoba ili kućanstvo ima uobičajeno boravište, u skladu sa trenutačnim državnim granicama. Popis zemalja i odgovarajućih oznaka definiran je u skladu s Eurostatovim popisom standardnih oznaka (SLC) GEO ([6]).	— zemlja boravišta (oznaka SCL GEO)
Regija boravišta	Regija boravišta jest regija u zemlji boravišta u kojoj osoba ili kućanstvo ima uobičajeno boravište, a za države članice definira se na temelju Nomenklature prostornih jedinica za statistiku (NUTS) iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 1059/2003 i njezina Priloga I.	Razina detalja (NUTS 1, 2 ili 3) ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka: — regija boravišta (oznaka NUTS)
Stupanj urbanizacije	Varijabla se odnosi na stupanj urbanizacije područja u kojem osoba ili kućanstvo ima uobičajeno boravište, pri čemu su lokalne upravne jedinice razvrstane u jednu od tri vrste područja: 1. „Gradovi” – gusto naseljena područja u kojima najmanje 50 % stanovništva živi u urbanom središtu. 2. „Manji gradovi i predgrađa” – područja srednje gustoće naseljenosti u kojima najmanje 50 % stanovništva živi u urbanim klasterima, koja nisu „gradovi”. 3. „Ruralna područja” – slabo naseljena područja u kojima više od 50 % stanovništva živi u ruralnim mrežnim ćelijama.	— gradovi — manji gradovi i predgrađa — ruralna područja
Mreža kućanstva	Mreža kućanstva odnosi se na sastav privatnih kućanstava i odnose unutar kućanstva među članovima kućanstva. Mreža kućanstva u obliku je matrice s navedenim odnosima između svih članova kućanstva, pri čemu svaki redak i stupac odgovara jednom članu kućanstva, a odnos između članova naveden je standardnim kategorijama u ćelijama u kojima se križaju redak i stupac odgovarajućih članova na sljedeći način: — „partner” se definira u skladu sa zakonskim ili *de facto* statusom partnerstva ili odnosa.	Razina detalja informacija ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka: — partner — suprug ili supruga ili registrirani partner — partner ili izvanbračni partner — sin ili kći — biološki ili posvojeni sin ili kći — pastorak ili pastorka — zet ili snaha

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	— „suprug” ili „supruga” ili „registrirani partner” utvrđuju se prema zakonskom bračnom stanju, tj. (zakonskom) bračnom stanju svakog pojedinca u skladu s propisima o braku (ili bračnim običajima) zemlje (tj. *de jure* status), uključujući registrirane partnere. Članovi istospolnog para mogu biti „suprug ili supruga ili registrirani partner” ako je brak sklopljen u skladu s propisima o braku (ili bračnim običajima) određene zemlje. — „partner” ili „izvanbračni partner” utvrđuje se prema *de facto* odnosu, tj. statusu partnerstva ili odnosa svakog pojedinca u smislu njihova stvarnog načina života u kućanstvu. — „sin” ili „kći”, bilo biološki ili posvojeni sin ili kći bilo pastorak ili pastorka. — „biološki ili posvojeni sin ili kći” odnosno „pastorak ili pastorka” odnosi se na biološkog ili posvojenog člana obitelji ili pastorka koji je član obitelji (neovisno o dobi ili statusu partnerstva ili odnosa), koji ima uobičajeno boravište u kućanstvu barem jednog roditelja. „Posvojenje” znači prihvat biološkog djeteta drugih roditelja i postupanje s njime kao da je vlastito u mjeri u kojoj je to propisano zakonima zemlje. Na temelju sudskog postupka posvojeno dijete stječe prava i status biološkog djeteta roditelja posvojitelja, neovisno o tome je li u rodu s njima. — „pastorak ili pastorka” odnosi se na situaciju u kojoj u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima zemlje maćeha ili očuh s djetetom partnera postupaju kao da je njihovo vlastito, ali ga nisu posvojili. — „zet ili snaha” jest osoba koja je zakonski ili *de facto* partner nečijeg djeteta. — „unuk ili unuka” znači dijete nečijeg djeteta, uključujući biološko i posvojeno dijete te pastorka. — „roditelj” je biološki roditelj ili posvojitelj „biološkog ili posvojenog sina ili kćeri” odnosno očuh ili maćeha „pastorka ili pastorke”. — „tast ili punica/svekar ili svekrva” jest osoba koja je roditelj zakonskog ili *de facto* partnera. — „djed ili baka” znači roditelj nečijeg roditelja, uključujući biološkog roditelja, posvojitelja te očuha ili maćehu.	— unuk ili unuka — roditelj — biološki roditelj ili posvojitelj — očuh ili maćeha — tast ili punica/svekar ili svekrva — djed ili baka — brat ili sestra — biološki brat ili sestra — polubrat ili polusestra — drugi srodnik — drugi nesrodnik — nije navedeno ([1])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	— „brat ili sestra” odnosi se na biološke i posvojene braću i sestre te polubraću ili polusestre. — „drugi srodnik” odnosi se na druge srodnike koji nisu uvršteni na prethodno navedeni popis, kao što su bratić ili sestrična, tetka, ujna, strina ili tetak, ujak ili stric, nećak ili nećakinja itd., a obuhvaća i partnerova unuka, partnerova djeda ili baku te šurjaka ili šurjakinju. — „drugi nesrodnik” odnosi se na nesrodnike kao što su osobe koje obavljaju poslove *au pair*, prijatelji ili studenti s kojima se živi u kućanstvu itd. Udomljena djeca također se uključuju u ovu kategoriju.	
Veličina kućanstva	Veličina kućanstva definira se kao ukupan broj članova privatnog kućanstva. Varijabla pruža informacije o točnom broju članova kućanstva.	— ukupan broj članova kućanstva — nije navedeno
Osnova korištenja stana kućanstva	Varijabla se odnosi se na aranžmane na temelju kojih privatno kućanstvo nastanjuje cjelokupnu stambenu jedinicu ili njezin dio, pri čemu: Kategorije „vlasnik s nepodmirenim hipotekarnim kreditom” i „vlasnik bez nepodmirenog hipotekarnog kredita” koriste se za privatna kućanstva u kojima je najmanje jedan član kućanstva vlasnik stambene jedinice u kojoj kućanstvo živi, neovisno o tome je li neki drugi član kućanstva stanar cijele ili dijela stambene jedinice. Osoba je vlasnik ako posjeduje vlasnički list, neovisno o tome je li nekretnina isplaćena u cijelosti. Nositelja prava trebalo bi smatrati vlasnikom. Kategorija „vlasnik s nepodmirenim hipotekarnim kreditom” odnosi se na situacije u kojima vlasnik mora otplatiti najmanje jedan nepodmireni hipotekarni kredit odobren za kupnju stambene jedinice ili platiti bilo koju nepodmirenu dospjelu kamatu na hipotekarni kredit odobren za kupnju stambene jedinice, ili oboje. Kategorija „vlasnik bez nepodmirenog hipotekarnog kredita” primjenjuje se na situacije u kojima ne postoji nepodmireni hipotekarni kredit ni kamate na hipotekarni kredit koje treba platiti. U obzir se ne uzimaju otplate hipotekarnih ili stambenih kredita ili oboje za drugu stambenu jedinicu (npr. za drugi stan) ili za popravke, adaptaciju, održavanje ili bilo koju drugu nestambenu svrhu. Kategorije „najmoprimac, najamnina po tržišnoj cijeni” ili „najmoprimac, najamnina po sniženoj cijeni” upotrebljavaju se za kućanstva čiji je najmanje jedan član najmoprimac (stambenu jedinicu iznajmio je vlasnik) ili podnajmoprimac (stambenu jedinicu iznajmila je osoba koja je i sama najmoprimac) stambene jedinice u kojoj živi, a nijedan član kućanstva nije vlasnik te stambene jedinice.	— vlasnik bez nepodmirenog hipotekarnog kredita — vlasnik s nepodmirenim hipotekarnim kreditom — najmoprimac, najamnina po tržišnoj cijeni — najmoprimac, najamnina po sniženoj cijeni — najmoprimac bez najamnine — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	Kategorija „najmoprimac, najamnina po tržišnoj cijeni" odnosi se na kućanstva čiji je najmanje jedan član najmoprimac ili podnajmoprimac koji plaća najam po prevladavajućoj odnosno tržišnoj cijeni. Ta se kategorija primjenjuje i kada se najamnina plaća po tržišnoj cijeni, ali se djelomično ili u cijelosti vraća putem naknada za stanovanje ili drugih izvora, uključujući javne, dobrotvorne ili privatne izvore. Kategorija „najmoprimac, najamnina po sniženoj cijeni" obuhvaća kućanstva koja u stambenim jedinicama žive po sniženoj cijeni, tj. cijeni koja je niža od tržišne cijene (ali plaćaju najamninu) i uključuje slučajeve u kojima je sniženje cijene odobreno (a) na temelju zakona (b) u okviru programa socijalnog stanovanja (c) iz privatnih razloga (d) od strane poslodavca Kategorija „najmoprimac bez najamnine" obuhvaća kućanstva koja besplatno žive u stambenoj jedinici, tj. ne plaćaju najamninu, i uključuje slučajeve u kojima je besplatan najam odobren (a) na temelju zakona (b) u okviru programa socijalnog stanovanja (c) iz privatnih razloga (d) od strane poslodavca Kategorija „nije primjenjivo" obuhvaća sva privatna kućanstva koja ne žive u konvencionalnim stanovima kako su definirani u Uredbi Komisije (EZ) br. 1201/2009.	
Neto tekući mjesečni dohodak kućanstva	Varijabla se odnosi na neto tekući mjesečni dohodak privatnog kućanstva, tj. na zbroj dohodaka svih članova kućanstva ostvarenih pojedinačno ili u cjelini, uključujući dohodak od rada, socijalne naknade i druge novčane primitke, umanjen za novčane transfere prema drugim kućanstvima i nakon oporezivanja i plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje. Cilj je varijable pružiti informacije o dohotku kućanstva koji u prosjeku mjesečno ostane raspoloživ za potrošnju ili štednju. Ako se dohodak kućanstva znatno razlikuje od mjeseca do mjeseca, dostavlja se procjena tipičnog ili uobičajenog neto mjesečnog dohotka iz kojeg je vidljivo trenutačno stanje dohotka kućanstva. Ako mjesečni dohodak kućanstva znatno varira tijekom godine, kao što je slučaj u sezonskim aktivnostima, dostavlja se mjesečni prosjek godišnjeg dohotka. Neto tekući dohodak kućanstva dostavlja se ili kao ukupni neto tekući dohodak kućanstva ili kao jedna od pet skupina ekvivalentnog dohotka.	— skupina nižeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka — skupina niskog do srednjeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka — skupina srednjeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka — skupina srednjeg do visokog ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka — skupina višeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka — ukupni neto tekući mjesečni dohodak kućanstva (izražen u nacionalnoj valuti) — nije navedeno ([1])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	Granične vrijednosti pet skupina ekvivalentnog dohotka određuju se prema kvintilima distribucije varijable i definiraju na sljedeći način: — „skupina nižeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka” odgovara kućanstvima s razinom ekvivalentnog dohotka koji je niži od prvog kvintila. — „skupina niskog do srednjeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka” odgovara kućanstvima s ekvivalentnim dohotkom u visini prvog kvintila ili višim, ali nižim od drugog kvintila. — „skupina srednjeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka” odgovara kućanstvima s ekvivalentnim dohotkom u visini drugog kvintila ili višim, ali nižim od trećeg kvintila. — „skupina srednjeg do visokog ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka” odgovara kućanstvima s ekvivalentnim dohotkom u visini trećeg kvintila ili višim, ali nižim od četvrtog kvintila. — „skupina višeg ekvivalentnog neto tekućeg mjesečnog dohotka” odgovara kućanstvima s ekvivalentnim dohotkom u visini četvrtog kvintila ili višim. Kako bi se uzele u obzir razlike u veličini i sastavu kućanstava, u ekvivalenciji se primjenjuju sljedeće težine: težina 1,0 primjenjuje se na prvog člana kućanstva u dobi od 14 ili više godina, težina 0,5 na drugog i svakog sljedećeg člana u dobi od 14 ili više godina, a težina 0,3 na svako dijete mlađe od 14 godina.	
Trajanje glavnog posla	U varijabli se razlikuje je li glavni posao ograničenog trajanja (tj. posao ili ugovor prestaje nakon unaprijed utvrđenog razdoblja) ili se temelji na ugovoru na neodređeno vrijeme. Varijabla se odnosi na glavni posao zaposlene osobe koja radi kao zaposlenik. Pojam „posao” odnosi se na zaposlenje. Kriterij kojim se određuje je li osoba zaposlena ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka. Jedan posao sastoji se od skupa zadaća i dužnosti koje se obavljaju za jednu gospodarsku jedinicu. Osobe mogu imati jedan ili više poslova. Kad je riječ o zaposlenicima, svaki se ugovor može smatrati zasebnim skupom zadaća i dužnosti, a time i zasebnim poslom. U slučaju više poslova, glavni je posao onaj s najviše odrađenih sati, kako je definirano u međunarodnim statističkim standardima o radnom vremenu.	Razina detalja informacija ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja mikropodataka: — ugovor na određeno vrijeme — – pisani ugovor na određeno vrijeme — – usmeni sporazum na određeno vrijeme — stalni posao — – pisani ugovor na neodređeno vrijeme — – usmeni sporazum na neodređeno vrijeme — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	Posao na temelju ugovora na određeno vrijeme prestaje ili nakon isteka unaprijed utvrđenog razdoblja (do poznatog datuma) ili nakon razdoblja koje nije unaprijed poznato, ali se ipak može utvrditi na temelju objektivnih kriterija, kao što su dovršetak zadatka ili završetak razdoblja odsutnosti privremeno zamijenjenog zaposlenika. Posao na temelju ugovora koji nema takav unaprijed utvrđeni kraj smatra se stalnim. Za posao se uzima u obzir ugovor o radu ili neslužbeni ili usmeni dogovor o radnom odnosu, a ne očekivanja davatelja podataka u pogledu gubitka posla, njihova namjera davanja otkaza, želja da zadrže posao ili vjerojatnost stalnog zaposlenja.	
Nadzorne odgovornosti	Varijabla se odnosi na trenutačni glavni posao zaposlene osobe te se u njoj razlikuju zaposlenici s ili bez nadzornih zadaća. Smatra se da osoba ima nadzorne odgovornosti ako službeno nadzire rad najmanje jedne osobe. Nadzorom se ne smatraju odgovornosti prema naučnicima i pripravnicima, kao ni kontrola kvalitete (provjera rezultata službe, ali ne i rada drugih osoba) ni savjetovanje.	— da — ne — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Godina u kojoj je osoba počela raditi za svojeg trenutačnog poslodavca ili kao samozaposlena osoba	Varijabla se odnosi na trenutačni glavni posao zaposlene osobe i obuhvaća podatke o godini u kojoj je osoba počela raditi za trenutačnog poslodavca ili kao samozaposlena osoba u trenutačnom poduzeću.	— godina u kojoj je osoba počela raditi za trenutačnog poslodavca ili kao samozaposlena osoba na glavnom poslu (izražena u četiri znamenke) — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Veličina lokalne jedinice za glavni posao	Varijabla se odnosi na glavni posao zaposlene osobe i obuhvaća podatke o broju osoba koje rade za lokalnu jedinicu, uključujući osobe koje rade na lokaciji jedinice i osobe koje rade izvan jedinice, ali joj organizacijski pripadaju i ona ih plaća. Varijabla uključuje i vlasnike koji rade u jedinici, partnere koji redovito rade u jedinici i neplaćene obiteljske djelatnike te radnike u nepunom radnom vremenu koji su na platnoj listi. Uključeni su i sezonski radnici, naučnici, stažisti i osobe na platnoj listi koje rade kod kuće. Lokalna jedinica jest poduzeće ili dio poduzeća smješten na geografski utvrđenom mjestu.	— točan broj osoba ako je taj broj od 1 do 9 — od 10 do 19 osoba — od 20 do 49 osoba — od 50 do 249 osoba — 250 ili više osoba — ne zna, ali manje od 10 osoba — ne zna, ali najmanje 10 osoba — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
Postojanje prethodnog radnog iskustva	Varijabla pruža informacije o tome je li nezaposlena osoba prethodno bila zaposlena (u skladu s definicijom zaposlenja (7) Međunarodne organizacije rada) i je li prethodno radno iskustvo bilo ograničeno samo na povremeni rad. Kategorija „osoba nikad nije bila zaposlena" obuhvaća osobe koje nikad nisu stekle radno iskustvo. Kategorija „osoba ima radno iskustvo ograničeno samo na povremeni rad" obuhvaća osobe koje imaju radno iskustvo koje je ograničeno samo na povremeni rad. Za potrebe ove varijable rad ročnika ne bi trebalo smatrati radnim iskustvom. Kategorija „osoba ima radno iskustvo koje nije ograničeno samo na povremeni rad" obuhvaća osobe koje imaju radno iskustvo, osim kada je to iskustvo ograničeno samo na povremeni rad.	— osoba nikad nije bila zaposlena — osoba ima radno iskustvo ograničeno samo na povremeni rad — osoba ima radno iskustvo koje nije ograničeno samo na povremeni rad — nije navedeno (1) — nije primjenjivo (2)	
Sudjelovanje u formalnom obrazovanju i osposobljavanju (student ili naučnik) u referentnom razdoblju	Varijablom se mjeri sudjelovanje osobe u formalnom obrazovanju i osposobljavanju tako što se utvrđuje je li tijekom referentnog razdoblja osoba upisana u program formalnog obrazovanja kao student ili naučnik (definirati za svako prikupljanje mikropodataka).	— da — ne — nije navedeno (1) — nije primjenjivo (2)	
Razina sadašnjeg ili posljednjeg formalnog obrazovanja ili osposobljavanja	Varijablom se mjeri razina posljednjeg formalnog obrazovanja ili osposobljavanja u kojem je osoba sudjelovala tijekom određenog referentnog razdoblja (definirati za svako prikupljanje mikropodataka), prema kategorijama Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja za obrazovne programe iz 2011.5 (ISCED-P 2011).	Razina detalja informacija ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja podataka (područje). Za svaku kategoriju navedene su oznake ISCED-P ako je odnos između kategorija i oznaka 1:1.	
		ISCED 0 Predškolsko obrazovanje	0
		ISCED 1 Primarno obrazovanje	1
		ISCED 2 Niže sekundarno obrazovanje	2
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje	3
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – opće	34
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – strukovno	35
		ISCED 3 Više sekundarno obrazovanje – usmjerenje nepoznato 8	—
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno	4
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – opće	44

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – strukovno	45
		ISCED 4 Obrazovanje poslije sekundarnog koje nije tercijarno – usmjerenje nepoznato 8	—
		ISCED 5 Kratki stručni studij	5
		ISCED 5 Kratki stručni studij – opći	54
		ISCED 5 Kratki stručni studij – strukovni	55
		ISCED 5 Kratki stručni studij – usmjerenje nepoznato 8	—
		ISCED 6 Preddiplomska ili ekvivalentna razina	6
		ISCED 7 Diplomska ili ekvivalentna razina	7
		ISCED 8 Doktorska ili ekvivalentna razina	8
		Nije navedeno ([1])	
		Nije primjenjivo ([2])	
Godina u kojoj je uspješno završena najviša razina obrazovanja	Godina u kojoj je uspješno završena najviša razina obrazovanja (izražena u četiri znamenke). Varijabla se odnosi na godinu u kojoj je uspješno završena najviša razina obrazovanja i na osobe čije je obrazovno postignuće na razini primarnog obrazovanja (ISCED 1) ili višoj. Kategorija „nije primjenjivo” obuhvaća osobe bez formalnog obrazovanja ili čije je obrazovno postignuće na razini nižoj od primarnog obrazovanja (ISCED 1). Kategoriju „nije primjenjivo” treba koristiti i za prebrojavanje statističkih jedinica koje su dio populacije izvora podataka, ali za koje se informacije o varijabli ne dostavljaju sustavno (npr. osobe mlađe od određene dobi).	— godina u kojoj je uspješno završena najviša razina obrazovanja (4 znamenke) — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])	

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
Područje najviše uspješno završene razine obrazovanja	Područje najviše razine obrazovanja koju su uspješno završile osobe s obrazovnim postignućem na razini ISCED 3 ili višoj. Područje najviše uspješno završene razine obrazovanja temelji se na „Područjima obrazovanja i osposobljavanja ISCED" (ISCED-F 2013) ([8]). Područje je šira oblast, grana ili tematika koja je obuhvaćena obrazovnim programom ili kvalifikacijom. Kategorija „nije primjenjivo" obuhvaća osobe bez formalnog obrazovanja ili one čije je obrazovno postignuće na razini nižoj od ISCED 3.	Razina detalja informacija ovisi o kontekstu konkretnog prikupljanja podataka (područje). Za svaku kategoriju navedene su oznake ISCED-F ako je odnos između kategorija i oznaka 1:1 ([9]):	
		Generički programi i kvalifikacije	00
		Osnovni programi i kvalifikacije	001
		Pismenost i matematička pismenost	002
		Osobne vještine i razvoj	003
		Generički programi i kvalifikacije koji nisu dodatno definirani	(009)
		Obrazovanje	01
		Obrazovanje	011
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području obrazovanja	018
		Umjetnost i humanističke znanosti	02
		Umjetnost	021
		Humanističke znanosti (osim jezikâ)	022
		Jezici	023
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području umjetnosti i humanističkih znanosti	028
		Umjetnost i humanističke znanosti koje nisu dodatno definirane	(029)
		Društvene znanosti, novinarstvo i informacijske znanosti	03
		Društvene i biheviorističke znanosti	031
		Novinarstvo i informacijske znanosti	032
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području društvenih znanosti, novinarstva i informacijskih znanosti	038

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
		Društvene znanosti, novinarstvo i informacijske znanosti koji nisu dodatno definirani	(039)
		Poslovanje, administracija i pravo	04
		Poslovanje i administracija	041
		Pravo	042
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području poslovanja, administracije i prava	048
		Poslovanje, administracija i pravo koji nisu dodatno definirani	(049)
		Prirodne znanosti, matematika i statistika	05
		Biološke i povezane znanosti	051
		Ekologija	052
		Fizikalne znanosti	053
		Matematika i statistika	054
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području prirodnih znanosti, matematike i statistike	058
		Prirodne znanosti, matematika i statistika koje nisu dodatno definirane	(059)
		Informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)	06
		Informacijske i komunikacijske tehnologije	061
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT)	068
		Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo	07
		Inženjerstvo i inženjerski obrti	071
		Proizvodnja i prerada	072
		Arhitektura i građevinarstvo	073
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području inženjerstva, proizvodnje i građevinarstva	078

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)	
		Inženjerstvo, proizvodnja i građevinarstvo koji nisu dodatno definirani	(079)
		Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterinarstvo	08
		Poljoprivreda	081
		Šumarstvo	082
		Ribarstvo	083
		Veterinarstvo	084
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i veterinarstva	088
		Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo i veterinarstvo koji nisu dodatno definirani	(089)
		Zdravstvo i socijalna skrb	09
		Zdravstvo	091
		Socijalna skrb	092
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području zdravstva i socijalne skrbi	098
		Zdravstvo i socijalna skrb koji nisu dodatno definirani	(099)
		Usluge	10
		Osobne usluge	101
		Usluge u području higijene i medicine rada	102
		Usluge zaštite	103
		Usluge prijevoza	104
		Interdisciplinarni programi i kvalifikacije u području uslužnih djelatnosti	108
		Usluge koje nisu dodatno definirane	(109)
		Nije navedeno	
		Nije primjenjivo	

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
Trajanje boravka u zemlji boravišta u završenim godinama	Trajanje boravka u zemlji boravišta u završenim godinama označava vremensko razdoblje od trenutka kada je osoba zadnji put prijavila uobičajeno boravište u zemlji izvjestiteljici, a izražava se u završenim godinama na jedan od sljedećih načina: — osoba je rođena u zemlji i nikad nije živjela u inozemstvu godinu ili više dana, a obuhvaća osobe koje su rođene u zemlji izvjestiteljici i nikad nisu imale uobičajeno boravište izvan zemlje izvjestiteljice godinu ili više dana. — broj godina provedenih u zemlji otkad je u njoj posljednji put prijavljeno uobičajeno boravište – cijeli broj koji označava vremenski raspon, u završenim godinama, od trenutka kada je osoba zadnji put prijavila uobičajeno boravište do referentnog datuma (specifično za svako prikupljanje društvenih mikropodataka).	— osoba je rođena u ovoj zemlji i nikad nije živjela u inozemstvu godinu ili više dana — broj godina provedenih u ovoj zemlji (od posljednje prijave uobičajenog boravišta u ovoj zemlji) (dvije znamenke) — nije navedeno (1) — nije primjenjivo (2)
Opće zdravlje prema vlastitoj percepciji	Opće zdravlje prema vlastitoj percepciji subjektivna je procjena vlastitog općeg zdravlja (za razliku od trenutačnog zdravstvenog stanja ili mogućih privremenih zdravstvenih problema), a uključuje različite aspekte zdravlja, tj. fizičko i emocionalno funkcioniranje, mentalno zdravlje (obuhvaća psihološko stanje i mentalne poremećaje) te biomedicinske znakove i simptome.	— vrlo dobro — dobro — osrednje (ni dobro ni loše) — loše — vrlo loše — nije navedeno (1) — nije primjenjivo (2)
Dugotrajan zdravstveni problem	Varijabla „dugotrajan zdravstveni problem” subjektivna je procjena vlastitih kroničnih zdravstvenih problema koja obuhvaća različite fizičke, emocionalne, bihevioralne i mentalne aspekte zdravlja, bolesti i poremećaja te bol, loše zdravlje uzrokovano nezgodama i ozljedama ili prirođene bolesti. Dugotrajne ili kronične bolesti trajne su prirode i može se očekivati da će iziskivati dugo razdoblje nadzora, promatranja ili njege. Dugotrajne bolesti ili zdravstveni problemi trebali bi trajati (ili se ponavljati) ili se očekuje da će trajati (ponavljati se) šest mjeseci ili dulje. Kategorija „da” odnosi se na pojavu jednog ili više dugotrajnih ili kroničnih zdravstvenih problema, a „ne” se odnosi na nepostojanje dugotrajnog ili kroničnog zdravstvenog problema prema percepciji davatelja podataka.	— da — ne — nije navedeno (1) — nije primjenjivo (2)

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
Ograničenje aktivnosti zbog zdravstvenih problema	Varijablom se mjeri samoprocijenjena razina postojećih dugotrajnih ograničenja (u trajanju od najmanje šest mjeseci) u sudjelovanju u aktivnostima koje bi osoba inače obično poduzimala ili obavljala, koja su uzrokovana zdravstvenim ili drugim problemima (fizički, mentalni ili emocionalni problemi, uključujući smanjenu sposobnost ili ograničenja zbog starosti). Aktivnost se definira kao izvođenje zadatka ili radnje. Ograničenja aktivnosti definiraju se kao poteškoće koja osoba ima pri izvođenju aktivnosti i procjenjuju se u odnosu na opće prihvaćeni standard stanovništva i kulturna i društvena očekivanja u pogledu aktivnosti koje ljudi obično obavljaju, a obuhvaća sve vrste radnih ili školskih, kućnih i rekreacijskih aktivnosti. Osobe s čestim ili promjenjivim zdravstvenim problemima trebale bi navesti najčešće stanje koje utječe na njihove uobičajene aktivnosti: — „znatno ograničenje” znači da je izvođenje ili obavljanje aktivnosti nemoguće ili je moguće samo uz iznimne poteškoće i obično uz pomoć drugih osoba. — „ograničeno, no ne znatno” znači da je izvođenje ili obavljanje uobičajene aktivnosti moguće uz neke poteškoće, ali obično nije potrebna pomoć drugih osoba (ili je obično potrebna rjeđe nego svakodnevno). — „bez imalo ograničenja” znači da je izvođenje ili obavljanje uobičajenih aktivnosti moguće bez poteškoća ili da nijedno moguće ograničenje aktivnosti nije trajalo dulje od zadnjih šest mjeseci.	— znatno ograničenje — ograničenje, no ne znatno — bez imalo ograničenja — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo ([2])
Metoda anketiranja	Varijabla se odnosi na metodu korištenu za prikupljanje informacija od davatelja podataka. Ako se koristi više načina za prikupljanje podataka od davatelja podataka, varijabla se odnosi na način koji se najviše koristi. U metodama PAPI, CAPI i CATI prisutan je anketar. Anketu CAWI samostalno ispunjava davatelj podataka slijedeći upute na internetskoj stranici. Kategorija „drugo” primjenjuje se ako metoda anketiranja nije obuhvaćena drugim kategorijama, npr. samostalno ispunjavanje tiskanog upitnika (PASI) ili samoanketiranje koje se ne provodi na internetu (CASI).	— anketiranje s pomoću tiskanih upitnika (PAPI) — računalno potpomognuto anketiranje (CAPI) — računalno potpomognuto telefonsko anketiranje (CATI) — računalno potpomognuto internetsko anketiranje (CAWI) — drugo — nije primjenjivo

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	Kategoriju „nije primjenjivo” treba koristiti za prebrojavanje statističkih jedinica koje su dio populacije izvora podataka, ali za koje se informacije o toj varijabli ne dostavljaju sustavno, npr. u slučaju osoba mlađih od određene dobi te ako su sve informacije dobivene iz registara (tj. administrativnih podataka) i/ili su imputirane i anketiranje nije provedeno.	
Priroda sudjelovanja u anketi	Varijabla pruža informacije o tome je li zatražene informacije dostavio odabrani davatelj podataka ili druga osoba (tzv. *proxy*). Odabrani davatelj podataka jest osoba navedena za svako prikupljanje mikropodataka od koje je zatraženo da dostavi informacije. „Izravno sudjelovanje” odnosi se na situaciju u kojoj odabrani davatelj podataka samostalno dostavlja zatražene informacije. Izravno sudjelovanje uključuje i slučajeve u kojima je odabrani davatelj podataka dostavio zatražene informacije uz pomoć druge osobe (npr. prijevod, fizička pomoć), ali je potvrdio dostavljene odgovore. „Neizravno sudjelovanje” odnosi se na situaciju u kojoj je informacije zatražene od odabranog davatelja podataka dostavila treća osoba (tj. *proxy*), ali ih odabrani davatelj podataka nije potvrdio. Kategoriju „nije primjenjivo” treba koristiti za brojenje statističkih jedinica koje su dio populacije izvora podataka, ali za koje se informacije o ovoj varijabli ne dostavljaju sustavno te ako su sve informacije dobivene iz registara (tj. administrativnih podataka) i/ili su imputirane i anketiranje nije provedeno.	— izravno sudjelovanje — neizravno sudjelovanje — nije navedeno ([1]) — nije primjenjivo
Stratum	Osnovni stratum koji odgovara svakoj jedinici promatranja (pojedinačna osoba ili kućanstvo) u slučaju ciljne populacije (ili dijela te populacije) stratificira se u prvoj fazi oblikovanja uzorka, pri čemu se dodjeljuju identifikacijske oznake za različite stratume (identifikator stratuma). Stratifikacija populacije znači podjela populacije u podskupine populacije koje se ne preklapaju, tj. stratume. U svakom se stratumu zatim odabiru samostalni uzorci. Zabilježene informacije uvijek se odnose na stanje u trenutku odabira predmetne statističke jedinice (pojedinačna osoba ili kućanstvo).	— identifikator stratuma — nije primjenjivo

Naziv varijable	Opis varijable	Kategorije varijabli (klasifikacije) za dostavu podataka Komisiji (Eurostatu)
	Kategorija „identifikator stratuma” jest identifikacijska oznaka stratuma kojoj pripada jedinica promatranja (pojedinac ili kućanstvo). Identifikacijske oznake stratuma koriste se ako je ciljna populacija stratificirana ili ako se razmatraju izvjesne primarne jedinice uzorkovanja (PSU). Kategorija „nije primjenjivo” koristi se ako ciljna populacija nije stratificirana u prvoj fazi postupka uzorkovanja (npr. ako je uzorak sastavljen jednostavnim slučajnim uzorkovanjem ili slučajnim uzorkovanjem klastera) i u obzir nisu uzeti izvjesni PSU-i.	
Primarna jedinica uzorkovanja (PSU)	Varijabla se odnosi na primarnu jedinicu uzorkovanja (PSU) koja odgovara svakoj jedinici promatranja (pojedinačna osoba ili kućanstvo) ako je ciljna populacija podijeljena u klastere, pri čemu su klasterima ili PSU-ima dodijeljene identifikacijske oznake. Populacija se dijeli u klastere (tj. zasebne podskupine populacije) ako izravno uzorkovanje elemenata nije moguće (zbog nedostatka okvira uzorkovanja) ili su troškovi njegove provedbe preveliki (velika zemljopisna rasprostranjenost populacije). Uzorak klastera (PSU-i) u tom se slučaju odabire u prvoj fazi postupka uzorkovanja. Zabilježene informacije uvijek se odnose na stanje u trenutku odabira predmetne jedinice (pojedinac ili kućanstvo). Kategorija „identifikator primarne jedinice uzorkovanja” jest identifikacijska oznaka PSU-a (među odabranim PSU-ima) kojem pojedinačna jedinica promatranja (pojedinac ili kućanstvo) pripada ako je ciljna populacija podijeljena u klastere u prvoj fazi uzorkovanja. Kategorija „nije primjenjivo” koristi se ako ciljna populacija nije podijeljena u klastere u prvoj fazi postupka uzorkovanja, tj. ako je uzorak sastavljen jednostavnim slučajnim uzorkovanjem ili stratificiranim slučajnim uzrokovanjem.	— identifikator primarne jedinice uzorkovanja — nije primjenjivo

(1) Kategorija „nije navedeno” upotrebljava se ako nema odgovora, npr. davatelj podataka ne zna odgovor ili ne želi odgovoriti.

(2) Kategorija „nije primjenjivo” upotrebljava se za slučajeve koji nisu obuhvaćeni određenom varijablom, npr. zbog primjene filtra za tu varijablu, te se upotrebljava za prebrojavanje statističkih jedinica koje su dio populacije izvora podataka, ali za koje se informacije o toj varijabli ne dostavljaju sustavno, npr. u slučaju osoba mlađih od određene dobi.

(3) Uredba (EZ) br. 1893/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima (SL L 393, 30.12.2006., str. 1.).

(4) http://ec.europa.eu/eurostat/documents/1978984/6037342/ISCO-08.pdf (verzija na engleskom jeziku, dostupna i na francuskom i njemačkom jeziku)

(5) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf (dostupno na engleskom i francuskom jeziku)

(6) http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nomenclatures/index.cfm?TargetUrl=LST_NOM_DTL&StrNom=CL_GEO&StrLanguageCode=EN&IntPcKey=&StrLayoutCode=HIERARCHIC (dostupno na engleskom, francuskom i njemačkom jeziku)

(7) Osobe koje nikad nisu stekle radno iskustvo na nekom zaposlenju za plaću ili dobit, uz najmanje jedan sat rada tjedno.

(8) http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf (dostupno na engleskom i francuskom jeziku)

(9) Oznake (009), (029), (039), (049), (059), (079), (089), (099), (109) nisu oznake ISCED.